

Beslutningsforslag nr. B 86. Betænkning afgivet af Udvalget for Forretningsordenen den 23. marts 1994.

Betænkning og indstilling

vedrørende

ændring af forretningsorden for Folketinget

Efter at Folketingets Præsidium til Udvalget for Forretningsordenen har fremsendt et udkast til ændringer i Folketingets forretningsorden, har udvalget på en række møder gennemgået udkastet og kan med enkelte tilføjelser og rettelser herefter afgive indstilling.

Som det fremgår af bemærkningerne til de enkelte bestemmelser, har en række af de foreslåede ændringer alene til formål at præcisere og/eller bringe bestemmelserne i overensstemmelse med den praksis, der har udviklet sig på det pågældende område, nutidig sprogbrug, ændret lovgivning eller den nye organisation af Folketingets administration, herunder overførslen af Rigsrevisionen til Folketinget.

Blandt de øvrige foreslåede ændringer skal især fremhæves følgende:

- 1) Markedsudvalgets navn foreslås ændret til Europaudvalget, og beskrivelsen af udvalgets ressource revideres.
- 2) Valutaudvalget foreslås nedlagt og varetagelsen af opgaverne i henhold til lov om valutaforhold m.v. pålagt Det Politisk-Økonomiske Udvalg.
- 3) Det foreslås, at § 20-spørgsmål ikke kan indgives efter et ministeriums indgivelse af afskedsbegæring. Hidtil har det kun været i den situation, hvor der var udskrevet valg, at sådanne spørgsmål ikke kunne indgives.
- 4) Det foreslås, at reglerne om forespørgsler udformes således, at det klart fremgår, at en forespørgsel ikke kan tages tilbage, når Tinget har indledt behandlingen af forespørgslen. Ligeledes foreslås regler om tilbagetagelse af spørgsmål. Forretningsordenen indeholder ikke i dag regler om tilbagetagelse

eller optagelse af forespørgsler og spørgsmål.

- 5) Det foreslås, at tingprotokollen afskaffes, idet den i dag må anses for fuldstændig uden betydning.
- 6) Det foreslås, at orlovsordningerne for Folketingets medlemmer følger ændringerne i loven om dagpenge ved sygdom og fødsel.
- 7) Der foreslås bestemmelser om, at Folketingets Præsidium kan fastsætte regler om adgang til folketingsudvalgenes og administrationens skriftlige materiale, om adgang til oplysninger i Folketingets edb-registreringssystemer samt om Folketingets Arkiv og Folketingets arkivalier m.v., idet Folketinget bl.a. ikke er omfattet af forvaltningsloven, offentlighedsloven og arkivloven. Udvalget for Forretningsordenen har allerede den 3. april 1991 efter indstilling fra Præsidiets vedtaget »Regler om adgang til folketingsudvalgenes skriftlige materiale og om adgang til oplysninger i Folketingets udvalgsakt-database (FTU)«, men fremover vil det således være Præsidiets, der vedtager sådanne regler.
- 8) Det foreslås, at ansættelse og afskedigelse af tjenestemænd og tilsvarende overenskomstansatte under 37. lønramme kan foretages af formanden eller dem, formanden bemyndiger hertil, dog således at uansøgt afskedigelse alene foretages af formanden, hvilket indebærer en ligestilling af Folketingets tjenestemænd med statens tjenestemænd. Endvidere foreslås det, at ansættelse og afskedigelse af medarbejdere i 37. lønramme og derover foretages af formanden efter forhandling med næstformændene og

tillige – som hidtil – kræver godkendelse af Udvalget for Forretningsordenen.

- 9) Det foreslås, at de ansatte og deres organisationer fortsat med hjemmel i forretningsordenen kan forlange, at deres henvendelser forelægges direkte for formanden, Præsidiumet og Udvalget for Forretningsordenen, men i den nævnte rækkefølge.

Det bemærkes i øvrigt, at der for tiden pågår forhandlinger med blandt andre Danmarks Jurist- & Økonomforbund og CO II om eventuel indgåelse af hovedaftaler m.v. Såfremt forhandlingerne resulterer i, at Præsidiumet og Udvalget for Forretningsordenen beslutter, at der skal indgås hovedaftaler og eventuelt overenskomster med de nævnte organisationer, vil dette indebære, at det på et senere tidspunkt bliver nødvendigt at ændre en række bestemmelser i kapitel XVII i forretningsordenen.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Socialistisk Folkepartis medlemmer) de i nedenstående forslag til folketingsbeslutning indeholdte ændringer af forretningsordenen til *vedtagelse*.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller de i nedenstående forslag til folketingsbeslutning indeholdte ændringer af forretningsordenen til *vedtagelse* med det af mindretallet stillede ændringsforslag nr. 1.

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af forretningsordenen for Folketinget

§ 1

I forretningsordenen for Folketinget, som vedtaget den 17. december 1953 og senest ændret den 12. maj 1989, foretages følgende ændringer:

1. I § 7, stk. 1, nr. 1, ændres i 3. pkt. ordene: »som ændret ved folketingsbeslutning af 28. maj 1986« til: »som senest ændret ved folketingsbeslutning af 7. december 1993«, og efter 3. pkt. indsættes som nyt punktum:

»Udvalget varetager endvidere de opgaver, som ved §§ 1, 18 a og 18 b i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. er henlagt til Udvalget for Forretningsordenen.«

2. I § 7, stk. 1, nr. 5, 2. afsnit, ændres »§ 27, stk. 3,« til: »§ 20, stk. 3,«.

3. § 7, stk. 1, nr. 6, affattes således:

»6) *Erhvervsudvalget*. Herunder hører sager om handel, håndværk, industri, søfart, turisme, selskabslovgivning, den finansielle sektor, regnskab og revision, forsikring, valutaloggivning, prislovgivning, næringslovgivning, konkurrencelovgivning, patenter, varemærker og mønstre, lukkelov, erhvervsfremme, erhvervsstøtte m.v.«

4. I § 7, stk. 1, indsættes efter nr. 6 som nyt nummer:

»7) *Europaudvalget*. Herunder hører sager, der behandles i Den Europæiske Union. Udvalget koordinerer Folketingets behandling af disse sager. Udvalget varetager de opgaver, som ved lov om Danmarks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber § 6, stk. 2, er henlagt til et Folketinget nedsat udvalg.«

Nr. 7-14 bliver herefter nr. 8-15.

5. I § 7, stk. 1, nr. 8, 1. pkt., der bliver nr. 9, 1. pkt., udgår ordene: »at gennemgå den årlige beretning fra Planlægningsrådet for Forsknings-, om hvilken udvalget kan gøre indstilling, og«.

6. I § 7, stk. 1, nr. 12, der bliver nr. 13, indsættes efter »valglovgivning,« ordet: »brandlovgivning,«.

7. § 7, stk. 1, nr. 15, ophæves.

8. I § 7, stk. 1, nr. 16, ændres ordene: »skov- og sandflugtslovgivning« til: »skovlovgivning«.

9. I § 7, stk. 1, nr. 17, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

»Udvalget varetager endvidere de opgaver, der følger af § 13 i lov om valutaforhold m.v.«

10. § 7, stk. 1, nr. 18, 1. og 2. pkt., affattes således:

»*Retsudvalget*. Herunder hører sager om rets- og politivæsen, retsafgifter, straffelovgivning og retspleje, almindelig formueret, herunder tinglysning, familieret, svangerskabslovgivning, udlændingelovgivning, færdsel, dyreværn, medieansvar, Statstidende m.v.«

11. I § 7, stk. 1, nr. 19, ændres ordet: »arbejds-markedsbidrag« til: »arbejdsmarkedsfonde«.

12. § 7, stk. 1, nr. 22, affattes således:

»22) *Trafikudvalget*. Herunder hører sager om jernbaner, veje, godstransport, hyrekørsel, buskørsel, kollektiv trafik, havne, kystsikring, faste forbindelser, færgefart, luftfart samt postvæsen, kommunikation m.v.«

13. I § 7, stk. 1, nr. 23, udgår ordet: »fritidsundervisning«, og i stedet indsættes: »folkeoplysning, folkehøjskoler, aftenskoler, ungdomsskoler, voksenuddannelse,«.

14. § 7, stk. 1, nr. 24, sidste pkt., ophæves.

15. I § 7, stk. 4, 1. pkt., ændres »nr. 3-6, 8 og 9 samt 11-24« til: »nr. 3-7, 9 og 10 samt 12-24«.

16. I § 7, stk. 4, 3. pkt., ændres ordene: »Folketingets Bureau« til: »Lovsekretariatet«.

17. I § 8, stk. 2, 3. pkt., ændres ordene: »Folketingets Bureau« til: »Udvalgsafdelingen«.

18. I § 8, stk. 10, 1. pkt., indsættes efter »til-lægsbetænkning« ordene: »(eventuelt tilføjelse til betænkning eller tilføjelse til tillægsbetænkning)«.

19. I § 8, stk. 11, 2. pkt., ændres ordet: »Folketingssekretariatet« til: »Lovsekretariatet«.

20. I § 12, stk. 4, ændres ordet: »Folketingssekretariatet« til: »Lovsekretariatet«.

21. I § 19, stk. 6, ændres i 1. og 4. pkt. ordet: »Markedsudvalget« til: »Europaudvalget«, og i 1. pkt. ændres »Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber« til: »Europa-Kommissionen«.

22. I § 20, stk. 2, 3. pkt., ændres ordene: »Folketingets Bureau« til: »Lovsekretariatet«.

23. I § 20, stk. 5, ændres ordene: »Folketingets Bureau« til: »Lovsekretariatet«.

24. I § 20, stk. 9, 1. pkt., ændres ordene: »Folketingets Bureau« til: »Lovsekretariatet«.

25. I § 20, stk. 9, 2. pkt., indsættes efter »folketingsvalg« ordene: »eller efter et ministeriums indgivelse af afskedsbegæring, jf. grundlovens § 15, stk. 2«.

26. I § 21, stk. 1, ændres ordet: »æske« til: »kræve«.

27. I § 22 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»Stk. 2. En *forespørgsel* kan *tages tilbage*, indtil Tinget indleder behandlingen af det dagsordenspunkt, hvorunder forespørgslen er sat til fremsættelse og forhandling, jf. § 21, stk. 2, 3. pkt.

Stk. 3. Et *spørgsmål* til mundtlig besvarelse, jf. § 20, kan *tages tilbage*, indtil Tinget indleder behandlingen af det pågældende spørgsmål under spørgetiden. Et spørgsmål til skriftlig besvarelse kan tages tilbage, indtil Lovsekretariatet har modtaget besvarelsen fra ministeren.

Stk. 4. Tilbagetagne forespørgsler og spørgsmål kan ikke optages af andre.«

28. I § 29, stk. 2, 4. pkt., ændres ordet: »derhos« til: »desuden«.

29. I § 33, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »for eller imod et forslag« ordene: », idet disse stemmer dog ikke tæller med ved beregningen af stemmer efter § 36, stk. 2, eller § 42«.

30. I § 33, stk. 1, 3. pkt., ændres »§ 43« til: »§ 42«.

31. § 36, stk. 1, affattes således:

»Stk. 1. Når Folketinget skal *vælge* medlemmer til *udvalg, kommissioner og hverv*, sker det efter forholdstal (grl. § 52). Beregningen sker efter følgende principper: Tingets medlemmer deles efter valggrupper, der hver for sig omfatter de grupper og medlemmer, der har anmeldt til formanden at ville stemme sammen i et eller flere nærmere angivne tilfælde for en vis tid eller indtil videre. Hver valggruppes medlemstal opføres derefter på en særskilt liste, og antallet deles på listen med 1, 2, 3 osv., indtil hver listes stemmetal er delt med et tal så stort som det antal, der i det højeste kan ventes at blive listen til del. Det største af de delingstal, der er fremkommet på den nævnte måde, giver den valggruppe, som det er tilfaldet, ret til pladsen som nr. 1. Det næststørste giver ret til pladsen som nr. 2 osv., indtil man har nået det fulde

antal, som skal vælges. Er delingstal lige store, afgøres rækkefølgen ved lodtrækning. Hver valggruppe meddeler gennem Lovsekretariatet formanden, hvilke grupper og medlemmer valggruppen består af, og hvem valggruppen har udpeget til de pågældende valg. Lovsekretariatet kontrollerer på formandens vegne, at valggruppen har udpeget det antal, som den er berettiget til efter forholdstalsberegningen. Formanden oplæser derefter navnene på de valgte eller foranlediger, at navnene optages i Folketingstidende uden at være læst op.«

32. I § 36, stk. 2, 3. pkt., indsættes efter »afgivne stemmer,« ordene: »jf. § 33, stk. 1, 2. pkt.,«.

33. § 39, stk. 1, ophæves.

34. I kapitel XV ændres §§ 41 og 42 til §§ 40 og 41, i kapitel XVI ændres § 43 til § 42, og i kapitel XVII ændres § 44 til § 43.

35. I § 41, der bliver § 40, ændres ordene: »tager vedkommende *stedfortræder* sæde i« til: »indtræder vedkommende *stedfortræder* som ordinært medlem af«.

36. I § 41, der bliver § 40, ændres »§ 35« til: »§ 74«.

37. I § 42, der bliver § 41, ændres i stk. 1 ordet: »tilstå« til: »meddele«, og ordene: »tager sæde i« ændres til: »indtræder som medlem af«.

38. I § 42, der bliver § 41, affattes stk. 4, litra b og c, således:

»b) når et *mandligt medlem* over for formanden begærer orlov i forbindelse med sit *barns fødsel*. Sådan orlov kan bevilges i indtil 2 uger inden for de første 14 uger efter fødslen regnet fra barnets modtagelse i hjemmet og på fornyet begæring yderligere i en periode på indtil 10 uger regnet fra udløbet af 14 uger efter barnets fødsel. Orlov kan kun meddeles, såfremt moderen i den yderligere orlovsperiode på 10 uger ikke oppebærer dagpenge,

c) når et ordinært medlem over for formanden begærer orlov i forbindelse med *adoption* og de adoptionsundersøgende myndigheder har bestemt, at den pågældende skal være fraværende fra arbejdet i forbindelse med modtagelsen af barnet. Sådan orlov kan bevilges i indtil 24 uger efter

modtagelsen af barnet. Såfremt adoption søges sammen med en ægtefælle, kan orlov dog kun ydes, såfremt ægtefællen ikke oppebærer dagpenge i orlovsperioden. Der kan dog inden for den periode, hvor ægtefællen modtager dagpenge, ydes orlov i indtil 2 uger.«

39. I § 42, der bliver § 41, ændres i stk. 5 ordene: »Et medlem« til: »Et ordinært medlem«.

40. I § 42, der bliver § 41, ændres i stk. 9 »14 dage« til: »2 uger«.

41. I § 43, der bliver § 42, indsættes efter »tilslutter sig forslaget« ordene: », jf. § 33, stk. 1, 2. pkt.«

42. Overskriften til kapitel XVII affattes således:

»Folketingets administration og institutioner under Folketinget.«

43. § 44, der bliver § 43, affattes således:

»§ 43

Formanden leder efter forhandling med næstformændene ordningen af Folketingets *indre forhold*, herunder Folketingets administration, dets drift og regnskabsvæsen.«

44. Efter § 44, der bliver § 43, indsættes som ny paragraf:

»§ 44

Stk. 1. Folketingets Præsidium kan fastsætte regler om *adgang* til Folketingets/Folketingets administrations og folketingsudvalgenes *skriftlige materiale* og om adgang til oplysninger i Folketingets edb-registreringssystemer.

Stk. 2. Folketingets Præsidium kan fastsætte regler om *Folketingets arkiv*, om aflevering til arkivet af arkivalier fra Folketinget, Folketingets administration, de under Folketinget hørende institutioner, Folketingets stående udvalg, andre udvalg nedsat i henhold til Folketingets forretningsorden og udvalg, nævn og lign., der i øvrigt er knyttet til Folketinget, og som helt eller delvis sekretariatsbetjenes af Folketingets administration, samt om tilgængeligheden af de afleverede arkivalier m.v. Reglerne vedrørende de under Folketinget hø-

rende institutioner og de i 1. pkt. nævnte udvalg, nævn og lign., der i øvrigt er knyttet til Folketinget, fastsættes efter forelæggelse for den pågældende institution eller udvalg. For Rigsrevisionens arkiver gælder reglerne om behandling af den offentlige forvaltnings arkiver, jf. § 18 c i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

Stk. 3. Udvalget for Forretningsordenen fastsætter efter forelæggelse for statsrevisorerne almindelige bestemmelser for *rigsrevisor* med hensyn til sådanne forhold, der for den offentlige forvaltning er reguleret ved forvaltningsloven og lov om offentlighed i forvaltningen, jf. § 18 b i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.«

45. § 45 affattes således:

»§ 45

Stk. 1. *Tjenestemænd* og andre ansatte i Folketingets administration ansættes og afskediges af formanden eller dem, formanden bemyndiger hertil. Uansøgt afskedigelse af tjenestemænd foretages dog af formanden. Ansættelse eller afskedigelse af medarbejdere i 37. eller højere lønramme foretages endvidere af formanden efter forhandling med næstformændene og efter godkendelse af Udvalget for Forretningsordenen.

Stk. 2. Statsrevisorerne ansætter og afskediger sekretær og øvrige medarbejdere i Statsrevisorernes Sekretariat i overensstemmelse med de personalemæssige rammer, der er fastsat i henhold til § 47.

Stk. 3. Rigsrevisor ansætter og afskediger sine medarbejdere i overensstemmelse med de personalemæssige rammer, der er fastsat i henhold til § 47. Ansættelse og afskedigelse af tjenestemænd i 36. eller højere lønramme samt uansøgt afskedigelse for alle tjenestemænds vedkommende kræver dog godkendelse af Udvalget for Forretningsordenen efter forudgående forelæggelse for statsrevisorerne, jf. § 1, stk. 7, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

Stk. 4. Ombudsmanden ansætter og afskediger sine medarbejdere i overensstemmelse med de personalemæssige rammer, der er fastsat i henhold til § 47.

Stk. 5. Generalsekretæren og øvrige ansatte ved Sekretariatet for Nordisk Råds Danske Delegation ansættes og afskediges efter indstilling fra delegationens formand i overens-

stemmelse med de i stk. 1 fastsatte regler og i overensstemmelse med de personalemæssige rammer, der er fastsat i henhold til § 47.

Stk. 6. Lønninger til personalet i Folketingets administration samt personalet hos statsrevisorerne, Folketingets Ombudsmand og Sekretariatet for Nordisk Råds Danske Delegation fastsættes i et *lønregulativ*, der udstedes af formanden efter forudgående forhandling med de pågældende personaleorganisationer og efter godkendelse af Udvalget for Forretningsordenen. Personalet i Folketingets administration, hos statsrevisorerne, hos Folketingets Ombudsmand og i Sekretariatet for Nordisk Råds Danske Delegation er i øvrigt med de af forholdene nødvendiggjorte afgivelser omfattet af de almindelige regler, der er gældende for ansatte i statens tjeneste.

Stk. 7. De bestemmelser om løn og andre ansættelsesvilkår for tjenestemænd i staten, der er fastsat i henhold til tjenestemandslovens §§ 45-47, finder tilsvarende anvendelse for tjenestemænd i Rigsrevisionen, medmindre andet fastsættes efter § 18 a, stk. 5, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

Stk. 8. Aftaler om løn og andre ansættelsesvilkår for tjenestemænd i Rigsrevisionen indgås mellem rigsrevisor og de i tjenestemandslovens § 49 nævnte centralorganisationer. Kan der ikke indgås aftale, træffes afgørelsen af Udvalget for Forretningsordenen efter forudgående forelæggelse for statsrevisorerne, jf. § 18 a, stk. 5, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

Stk. 9. Tjenestemænd i Folketingets administration samt tjenestemænd hos statsrevisorerne, Rigsrevisionen, Folketingets Ombudsmand og Sekretariatet for Nordisk Råds Danske Delegation har ret til *pension* efter de for statstjenestemænd gældende regler, jf. § 1, stk. 2, i lov om tjenestemandspension.«

46. § 46, *stk. 1*, affattes således:

»*Stk. 1.* Formanden udfærdiger efter forhandling med næstformændene de fornødne tjenstlige *instrukser*.«

47. I § 46, *stk. 2*, indsættes efter »Udvalget for Forretningsordenen« ordene: »i den nævnte rækkefølge«.

48. I § 47, *stk. 1, 1. pkt.*, og *stk. 2*, indsættes efter »statsrevisorerne« ordet: », rigsrevisor«,

og i *stk. 1, 2. pkt.*, ændres ordet: »regeringen« til: »statsministeren«.

49. § 48, stk. 1, affattes således:

»*Stk. 1*. Bestemmelser om Folketingets *regnskabsvæsen og revision* fastsættes i instrukser, jf. § 46, stk. 1.«

50. § 48, stk. 2, 2. pkt., ophæves.

51. I *bilaget* udgår første stykke efter tabellerne i afsnittet »Almindelige lovforslag«, og i stedet indsættes:

»Er ordføreren for forslagsstillerne tillige ordfører for sit parti, har den pågældende alene taletid som ordfører for forslagsstillerne.

Sættes ved 1. eller 2. behandling to eller flere lovforslag til behandling under ét, er taletiden det dobbelte af taletiden ved behandlingen af et enkelt forslag. Taletiden for en privat forslagsstiller til et enkelt forslag, der behandles sammen med andre forslag, er dog 15 min. i første og 8 min. i anden omgang, hvis den pågældende tillige er ordfører for sit parti. Der er kun dobbelt taletid for private forslagsstillere med mindst to egne forslag til behandling under ét.«

52. I *bilaget* affattes overskriften til afsnittet vedrørende åbningsdebatten (grl. § 38) således:

»Åbningsdebatten (grl. § 38) og afslutningsdebatten (Forespørgselsdebat vedrørende den indenrigs- og udenrigspolitiske situation)«.

53. I *bilaget* affattes overskriften til afsnittet vedrørende forhandling af redegørelse og EF-forslag, jf. § 19, stk. 6, således:

»Forhandling af EU-redegørelse og -forslag, jf. § 19, stk. 6«.

54. I *bilaget* ændres i afsnittet »Afvigelse fra taletiderne« ordene: »senest dagen før« til: »senest 2 dage før«.

55. I *bilaget* indsættes som nyt afsnit efter afsnittet »Afvigelse fra taletiderne«:

»Medlemmer valgt på Færøerne og i Grønland

Medlemmer valgt på Færøerne og i Grønland har samme taletid som ordførere for partierne.«

§ 2

Folketingsbeslutningen træder i kraft fra begyndelsen af folketingsåret 1994-95. Den i § 1, nr. 33, nævnte ændring har dog virkning fra og med folketingsåret 1993-94.

Bemærkninger til forslaget

Til nr. 1

De foreslåede ændringer er dels en følge af lov nr. 245 af 22. april 1991, hvorved Rigsrevisionen blev overført til Folketinget, dels en følge af vedtagelsen af folketingsbeslutning om ændring af folketingsbeslutning om statsrevisorernes valg og virksomhed. (Ændring i pensionsbestemmelser) den 7. december 1993.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring er af redaktionel art og en følge af lov nr. 382 af 13. juni 1990 om varmforsyning, som ændret ved lov nr. 327 af 14. maj 1992.

Til nr. 3

Den foreslåede ændring er dels en følge af, at lov om egnsudvikling sammen med en række andre love blev ophævet ved ikrafttrædelsen af lov nr. 394 af 13. juni 1990 om erhvervsfremme, jf. lovbekendtgørelse nr. 84 af 22. februar 1993, dels udtryk for et ønske om præcisering af beskrivelsen af udvalgets ressortområde.

Til nr. 4 og 7

Et udvalg om markedsanliggender blev nedsat allerede før Danmarks indtræden i EF, nemlig ved vedtagelse af en motiveret dagsorden den 4. august 1961. Det officielle navn blev hurtigt Markedsforhandlingsudvalget, senere Markedsudvalget.

Efter Danmarks indtræden i EF i 1973 blev det efterhånden ikke alene markedssager, men EF-sager generelt, udvalget kom til at beskæftige sig med, uden at dette dog førte til en ændring af udvalgets navn.

Med ikrafttrædelsen pr. 1. november 1993 af Traktaten om Den Europæiske Union ændrede en række EF-institutioner navn. Eksempelvis kalder EF-Kommissionen sig nu Europa-Kommissionen, og Rådet ændrede betegnelse til Rådet for Den Europæiske Union.

Under indtryk af den ændrede terminologi har Markedsudvalget drøftet udvalgets fremtidige navn, og et flertal i udvalget (S, KF, V, CD, RV og KRF) har indstillet til Udvalget for Forretningsordenen, at udvalgets navn ændres til Europaudvalget. Et mindretal (SF) indstillede, at udvalget kom til at hedde Udvalget for EU- og EF-anliggender, og et andet mindretal (FP) foreslog, at navnet blev Unionsudvalget.

Der var samtidig i Markedsudvalget enighed om at foreslå, at beskrivelsen af udvalgets arbejdsområde formuleres, som det fremgår af den foreslåede ændring i nr. 4, hvorved det præciseres, at udvalget beskæftiger sig med alle EU-sager. Dette svarer til nuværende praksis.

Til nr. 5

Den foreslåede ændring er en følge af ophævelsen af lov om forskningsråd og Planlægningsrådet for Forskningen ved ikrafttrædelsen den 1. august 1989 af lov nr. 346 af 24. maj 1989 om Forskningspolitisk Råd og forskningsråd.

Til nr. 6

Den foreslåede ændring er en følge af, at det ved kongelig resolution af 6. december 1991 er bestemt, at sager vedrørende brandlovgivningen overføres fra Justitsministeriet til Indenrigsministeriet fra den 1. januar 1992.

Til nr. 8

Sandflugtsbestemmelsen er nu indarbejdet i den nye naturbeskyttelseslov.

Til nr. 9

Bestemmelsen i § 13 i lov om valutaforhold m.v. om et særligt udvalg er historisk betinget.

Da Valutaudvalgets aktivitet har været forholdsvis beskeden, og da der i forvejen er en vis overlappning mellem dette udvalgs område og Det Politisk-Øko-

nomiske Udvalgs ressortområde, er det fundet naturligt at overføre opgaverne i henhold til lov om valutaforhold m.v. til Det Politisk-Økonomiske Udvalg, således at det særlige Valutaudvalg kan nedlægges.

Til nr. 10

Den foreslåede ændring er begrundet dels i et ønske om en præcisering af udvalgets arbejdsområde, dels i gennemførelsen af en ny dyreværnslov og en medicansvarslov. Endvidere henvises til bemærkningerne til nr. 6.

Til nr. 11

Den foreslåede ændring er en følge af ophævelsen af lov om arbejdsmarkedsbidrag, jf. lov nr. 891 af 21. december 1991, og af vedtagelsen af lov om arbejdsmarkedsfonde, jf. lov nr. 448 af 30. juni 1993, som ændret ved lov nr. 896 af 1. december 1993. Ved kgl. resolution af 28. januar 1994 er sager vedrørende lov om arbejdsmarkedsfonde overført fra Finansministeriet til Skatteministeriet.

Til nr. 12

Den foreslåede ændring er begrundet i et ønske om præcisering af udvalgets arbejdsområde, idet bl.a. sagsområderne kollektiv trafik, færgefart og faste forbindelser har fået en stadig større betydning. Endvidere er sprogbrugen for så vidt angår telekommunikationsområdet bragt ajour.

Til nr. 13

Den foreslåede ændring er dels begrundet i, at lov nr. 410 af 13. juni 1990 om støtte til folkeoplysning trådte i kraft den 1. januar 1991, og at lov om fritidsundervisning m.v. samtidig blev ophævet, dels i et ønske om præcisering af udvalgets sagsområde.

Til nr. 14

Den foreslåede ændring er en følge af, at adgangen for industriministeren til efter forelæggelse for Udenrigsudvalget at give dispensation fra lov om forbud mod handel med Den Sydafrikanske Republik og Namibia er udløbet. Lovens gyldighed er senere ophørt ved kongelig anordning herom.

Til nr. 15

Den foreslåede ændring er en konsekvens af ændringerne under nr. 4 og 7.

Til nr. 16, 17, 19, 20 og 22-24

De foreslåede ændringer er en følge af den organisationsændring i Folketingets administration, der blev gennemført pr. 1. oktober 1990.

Til nr. 18

Den foreslåede ændring indebærer en præcisering af de betænkningstyper, der anvendes, og svarer til formuleringen i § 8, stk. 12.

Til nr. 21 og 53

Baggrunden for de foreslåede ændringer i nr. 21 er dels ændringen af Markedsudvalgets navn til Europaudvalget, dels at Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber nu kalder sig Europa-Kommissionen, jf. bemærkningerne til nr. 4 og 7.

Bestemmelsen i § 19, stk. 6, om det, der i daglig tale har været kaldt EF-redegørelser, blev i sin tid indført med henblik på behandling af sager vedrørende det indre marked, der nu stort set er gennemført.

Markedsudvalget drøftede i forbindelse med ratifikationen af Maastricht-Traktaten, om en sådan mulighed for behandling af kommissionsforslag fortsat bør bestå. Der var enighed om at bevare bestemmelsen, men at præcisere, at den ikke kun drejer sig om det indre marked, men skal gælde alle EU-sager.

Under hensyn til, at man som nævnt i praksis har omtalt redegørelserne i henhold til § 19, stk. 6, som EF-redegørelser, foreslås det, at betegnelsen i bilaget fremover bliver EU-redegørelser.

Til nr. 25

Bestemmelsen i § 20, stk. 9, 2. pkt., om, at der ikke kan indgives spørgsmål efter udskrivning af valg, blev indsat ved ændringen af forretningsordenen i folketingsåret 1968-69 og udvidet til også at omfatte spørgsmål til mundtlig besvarelse i 1989. Baggrunden for indførelsen af bestemmelsen i 1968-69 var, at spørgeinstitutionen under en valgkamp af enkelte syntes at være blevet anvendt som led i valgkampen.

Der er derimod ikke direkte i forretningsordenen taget stilling til, hvorvidt der kan indleveres § 20-spørgsmål i den situation, hvor regeringen er fungerende, uden at der er udskrevet valg. I praksis er medlemmerne derfor i denne situation ikke blevet nægtet at indlevere § 20-spørgsmål. Da regeringen er fungerende og ministrene kun kan foretage sig, hvad der er fornødent til embedsforretningernes uforstyrrede førelse, har spørgerne imidlertid ikke kunnet

forvente, at en egentlig besvarelse fandt sted, før en ny regering var udnævnt.

Det foreslås på denne baggrund af ordensmæssige hensyn, at det bestemmes, at der – ligesom efter udskrivning af valg – ikke kan indleveres § 20-spørgsmål, når et ministerium har indgivet sin afskedsbegæring.

Til nr. 26

Ordet »æske« bruges i dag kun yderst sjældent og da i højtidelig sammenhæng. Under hensyn til, at ordet ikke er alment kendt eller forståeligt, foreslås det, at det erstattes af det almindeligt anvendte »kræve«, selv om grl. § 53 anvender »æske«.

Til nr. 27

Forretningsordenen indeholder ikke i dag regler om tilbagemtagelse af forespørgsler og spørgsmål.

I et konkret tilfælde (se Folketingstidende 1990-91, 2. samling, sp. 6315 ff.) blev en forespørgsel taget tilbage, efter at ordføreren for forespørgerne havde fået ordet til fremsættelse og begrundelse af forespørgslen. Den begrundelse, som ordføreren for forespørgerne herefter gav for *tilbagetagelsen*, indeholdt en kritik af sundhedsministeren for ikke at have fremskaffet oplysninger, som ministeren var anmodet om. Dette gav anledning til en overvejelse om det rimelige i, at ordføreren for forespørgerne kunne tage forespørgslen tilbage med den virkning, at ministeren og andre ordførere ikke kunne få ordet og kommentere den rejste kritik.

På denne baggrund foreslås det, at reglerne udformes således, at det klart fremgår, at en forespørgsel ikke kan tages tilbage, når Tinget har indledt behandlingen af forespørgslen, dvs. når formanden har givet ordet til ordføreren for forespørgerne med henblik på at begrunde forespørgslen.

Forretningsordenen indeholder som nævnt heller ikke regler om tilbagebetaling af spørgsmål. Spørgsmål antages imidlertid at kunne tages tilbage, så længe de ikke er besvaret.

For så vidt angår spørgsmål til mundtlig besvarelse, er det således formelt muligt at tage et spørgsmål tilbage under spørgetiden i stedet for at give en mundtlig begrundelse for spørgsmålet. Spørgeren kan også her begrunde tilbagebetalingen, uden at ministeren har mulighed for at komme med bemærkninger.

Da det samme hensyn til ministeren gør sig gældende som ved forespørgsler, foreslås det, at reglerne for tilbagebetaling af spørgsmål til mundtlig besvarelse ændres på tilsvarende måde som for forespørgsler, jf. ovenfor.

Det foreslås samtidig præciseret, hvornår spørgsmål til skriftlig besvarelse kan tages tilbage, og at tilbagemtagne forespørgsler og spørgsmål ikke kan optages af andre.

Til nr. 28

Ordet »derhos« er næsten forældet og anvendes kun i højtidelig sammenhæng. Under hensyn til, at ordet ikke er alment kendt eller forståeligt, foreslås det, at det erstattes af det almindeligt anvendte »desuden«.

Til nr. 29, 32 og 41

De foreslåede ændringer indebærer en præcisering af, at medlemmer, der stemmer »hverken for eller imod«, de såkaldte blanke stemmer, ikke tælles med ved beregningen af afgivne stemmer efter § 36, stk. 2, eller ved beregningen af de stemmende efter § 43 (der efter den i nr. 34 foreslåede ændring bliver § 42).

Til nr. 30 og 34

Der er tale om redaktionelle ændringer. Ændringen i nr. 34 er foreslået for at udfylde det hul, der opstod ved, at § 40 blev ophævet ved ændringen af forretningsordenen i 1989, og ændringen i nr. 30 er en konsekvens heraf.

Til nr. 31

Modellen til beregning af forholdstalsvalg findes i dag let tilgængelig i FTR (Folketingets Registreringssystem), og i praksis finder de forskellige valggrupper selv ud af, hvor mange pladser der tilkommer dem. Lovsekretariatet har ansvaret for valgene og kontakter partigrupperne, hvis det antal, som et valgforbund eller en gruppe har udpeget, ikke stemmer med det antal, som valgforbundet eller gruppen har ret til efter forholdstalsberegningen. Det foreslås, at bestemmelsen moderniseres i overensstemmelse med praksis.

Til nr. 33

Den foreslåede ændring indebærer, at tingprotokollen afskaffes.

Tingprotokollen, der i dag føres af en embedsmand, blev oprindelig ført af de valgte tingsekretærer, og det var foreskrevet, at protokollatet fra et møde skulle opløses ved begyndelsen af det følgende møde, for at der kunne blive gjort indsigelse mod eventuelle fejl.

Oplæsningen af tingprotokollen er for længe siden afskaffet som formålsløs. I 1960'erne skete det endnu, at man i travle perioder, hvor fortrykket af Folketingstidende var indtil flere uger forsinket, benyttede protokollen, uden at den dog blev tillagt særlig beviskraft. I øvrigt har tingprotokollen ikke fundet praktisk anvendelse i mange år.

Folketingets forhandlinger indgår i dag i OPSlags-tavlen i Folketingets Informationssystem, således at medlemmerne kan læse en foreløbig, uredigeret udgave af fortrykket få timer efter, at en sag har været behandlet i salen. Fortrykket udkommer på grund af online edb-overførsel af teksten fra Folketinget til trykkeriet dagen efter eller få dage senere.

Til nr. 35 og 37

De foreslåede ændringer tilsigter en sproglig modernisering.

Til nr. 36

Den foreslåede ændring er en følge af ikrafttrædelsen af lov nr. 458 af 30. juni 1993 om folketingsvalg på Færøerne den 1. september 1993.

Til nr. 38 og 40

Ændringerne er en følge af ændringer i lov nr. 852 af 20. december 1989 om dagpenge ved sygdom og fødsel, som ændret senest ved lov nr. 1130 af 22. december 1993.

Til nr. 39

Forretningsordenens regler om orlov er generelt søgt holdt parallelt med folketingsvalglovens regler.

I overensstemmelse med dette princip er hensigten med den foreslåede ændring i forretningsordenen at præcisere den retstilstand, der følger af lov om valg til Folketinget, for vederlag under orlov.

Det fremgår af lovens § 109, stk. 3-7, at ordinære medlemmer, der har orlov på grund af sygdom, midlertidig udsendelse i offentligt hverv til udlandet eller Grønland eller Færøerne, barsel eller adoption, bevarer retten til vederlag og pensionsanciennitet i

orlovsperioden. Det samme gælder et ordinært medlem, der tillige er medlem af Færøernes Lagting eller Grønlands Landsting, og som på grund af midlertidigt fravær som følge af deltagelse i Lagtingets henholdsvis Landstingets møder og i udvalgs møder i umiddelbar tilslutning dertil begærer og får bevilget orlov.

Et ordinært medlem, der af andre end de nævnte grunde begærer og får bevilget orlov, kan ikke oppebære vederlag i orlovsperioden, ligesom denne periode ikke medtages ved beregningen af pensionsanciennitet, jf. § 109, stk. 8.

Den foreslåede ændring er blot en præcisering af *et ordinært medlems* retsstilling m.h.t. vederlag og anciennitet under orlov.

Det fremgår videre af § 109, stk. 10, at et *midlertidigt* medlem, der begærer og får bevilget orlov, ikke oppebærer vederlag og ikke opnår pensionsanciennitet i orlovsperioden. Da Folketinget imidlertid efter praksis ikke meddeler orlov til midlertidige medlemmer, anses det ikke for nødvendigt at have en regel svarende til valglovens § 109, stk. 10, i forretningsordenen.

Til nr. 42

Hensigten med den foreslåede ændring er at præcisere, at kapitlet indeholder bestemmelser om såvel administrationen i Folketinget som om institutioner under Folketinget.

Til nr. 43

Det foreslås, at 1. pkt. i den gældende formulering af § 44 udgår. Den nu foreslåede affattelse af § 44, der bliver § 43, er i overensstemmelse med gældende praksis.

Til nr. 44

Folketinget er ikke omfattet af en række forvaltningsretlige love, f.eks. offentlighedsloven, forvaltningsloven og arkivloven, og det findes hensigtsmæssigt at præcisere, at Folketingets Præsidium kan fastsætte regler på disse områder.

Udvalget for Forretningsordenen vedtog den 3. april 1991 efter indstilling fra Præsidiets »Regler om adgang til folketingsudvalgenes skriftlige materiale og om adgang til oplysninger i Folketingets udvalgsaktudatabase (FTU)«. Det kan ikke udelukkes, at der på et tidspunkt vil være behov for også at fastsætte regler for adgang til materiale fra Folketinget eller Folketingets administration svarende til offentlighedsloven, jf. det foreslåede stk. 1, hvorefter det endvidere foreslås, at sådanne regler i fremtiden fastsæt-

tes af Folketingets Præsidium. Derimod omfatter den foreslåede bestemmelse ikke Folketingets institutioner: Rigsrevisionen, Folketingets Ombudsmand, Nordisk Råd og statsrevisorerne.

For Rigsrevisionens vedkommende fremgår det af § 18 b i lov om revisionen af statens regnskaber m.m., at Udvalget for Forretningsordenen efter forelæggelse for statsrevisorerne fastsætter almindelige bestemmelser for rigsrevisor med hensyn til sådanne forhold, der for den offentlige forvaltning er reguleret ved forvaltningsloven og lov om offentlighed i forvaltningen, jf. det foreslåede stk. 3.

Selv om Folketingets Ombudsmand ikke er omfattet af forvaltningsloven og offentlighedsloven, følges disse loves bestemmelser som altovervejende hovedregel.

Loven om offentlige arkiver m.v. trådte i kraft den 1. oktober 1992, og regler svarende hertil for Folketingets Arkiv er under udarbejdelse. Materiale fra de i det foreslåede § 44, stk. 2, nævnte, herunder Folketingets institutioner (Rigsrevisionen undtaget), vil antagelig blive omfattet af disse nye arkivregler. Det bemærkes, at der allerede i 1989 blev indgået aftale mellem Folketingets Ombudsmand og Folketingets Arkiv om aflevering og brug af Ombudsmandens arkiv, og adgangen til at benytte sager fra Ombudsmandens arkiv bliver efter denne aftale administreret efter de (nuværende) generelle regler om arkivadgang, som Folketingets Præsidium har fastsat. For Rigsrevisionens vedkommende gælder reglerne om behandling af den offentlige forvaltnings arkiver, jf. § 18 c i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

Til nr. 45

Den ændrede affattelse af § 45, stk. 1, skal ses i lyset af den praksis, der – ikke mindst i årene efter organisationsomlægningen – har udviklet sig i forbindelse med ansættelse og afskedigelse af Folketingets personale. Forslaget indebærer, at ansættelse og afskedigelse af tjenestemænd og tilsvarende overenskomstansatte under 37. lønramme kan foretages af formanden eller dem, denne bemyndiger hertil. Uansøgt afskedigelse af tjenestemænd foretages dog af formanden. Forslaget indebærer endvidere, at ansættelse og afskedigelse af medarbejdere i 37. lønramme og derover foretages af formanden efter forhandling med næstformændene og – som hidtil – tilige skal godkendes af Udvalget for Forretningsordenen. Efter de nugældende regler – men ikke efter praksis – foretages samtlige ansættelser og afskedigelser af formanden efter forhandling med næstformændene, dog således at hvis det drejer sig om stil-

linger i lønramme 36 og derover, kræves godkendelse af Udvalget for Forretningsordenen.

Med henblik på at bringe afskedigelsesreglerne for tjenestemænd i Folketinget i overensstemmelse med tjenestemandslovens § 26, stk. 2, 2. pkt., er det foreslået, at uansøgt afskedigelse af tjenestemænd under 37. lønramme foretages af formanden. Hermed ligestilles Folketingets tjenestemænd med statens tjenestemænd, idet en uansøgt afskedigelse af en statslig tjenestemand foretages af ministeren.

I § 45, stk. 2, er der foreslået indsat en bestemmelse om ansættelse af sekretær og øvrigt personale i Statsrevisorernes Sekretariat. Bestemmelsen, der ikke er indeholdt i den nugældende affattelse af Folketingets forretningsorden, svarer til indholdet af § 17 i folketingsbeslutning af 20. juni 1975 om statsrevisorernes valg og virksomhed, som ændret ved folketingsbeslutninger af 28. maj 1986 og 7. december 1993.

Den foreslåede bestemmelse i § 45, stk. 3, er en følge af lov nr. 245 af 22. april 1991, hvorved Rigsrevisionen blev overført til Folketinget. Bestemmelsen svarer til § 1, stk. 7, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m., jf. lovbekendtgørelse nr. 489 af 24. juni 1991.

I § 45, stk. 4, er der foreslået indsat en bestemmelse om Ombudsmandens kompetence til ansættelse og afskedigelse af personale. Bestemmelsen, der ikke er indeholdt i den nugældende affattelse af Folketingets forretningsorden, svarer til § 15 i lov om Folketingets Ombudsmand, jf. lovbekendtgørelse nr. 642 af 17. september 1986.

I § 45, stk. 5 og 6, er der foreslået redaktionelle ændringer. Endvidere er der i stk. 6 indføjet et 2. pkt., som svarer til sidste led af de nugældende bestemmelser i § 46.

Den foreslåede bestemmelse i § 45, stk. 7, er en følge af, at Rigsrevisionen er blevet overført til Folketinget, jf. ovenfor. Bestemmelsen svarer til § 18 a, stk. 3 og 5, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

Den foreslåede bestemmelse i § 45, stk. 8, er ligeledes en følge af, at Rigsrevisionen er blevet overført til Folketinget.

Den foreslåede bestemmelse i § 45, stk. 9, er af redaktionel karakter.

Det bemærkes i øvrigt, at der for tiden foregår forhandlinger med blandt andre Danmarks Jurist- & Økonomforbund og CO II om eventuel indgåelse af hovedaftaler m.v. Såfremt forhandlingerne resulterer i, at Præsidiet og Udvalget for Forretningsordenen beslutter, at der skal indgås hovedaftaler og eventuelt overenskomster med de nævnte organisationer, vil dette indebære, at det bliver nødvendigt at ændre

Bet. og indstill. vedr. forretningsordenen for Folketinget

en række bestemmelser i kapitel XVII i Folketingets forretningsordenen.

Til nr. 50

Ændringen er en konsekvens af ændringen under nr. 49.

Til nr. 51 og 52

De foreslåede regler er en præcisering af den hidtil gældende praksis.

Til nr. 54

Med den foreslåede ændring bringes afsnittet i overensstemmelse med forretningsordenens § 28, stk. 2, som afsnittet henviser til.

Til nr. 46

Ændringen er redaktionel. Sidste led af den nu gældende formulering af § 46, stk. 1, er ligeledes ændret redaktionelt og af systematiske grunde flyttet til § 45, stk. 6, 2. pkt.

Til nr. 55

Ordførere fra Færøerne og Grønland har i dag efter praksis taletider som ordførere for partier, og den foreslåede ændring indebærer således ingen ændring i praksis.

Til nr. 47

Den foreslåede ændring indebærer, at de ansatte og deres organisationer fortsat med hjemmel i forretningsordenen kan forlange, at deres henvendelser forelægges direkte for formanden, Præsidiets og Udvalget for Forretningsordenen, men i den nævnte rækkefølge.

Til § 2

Ændringen er en følge af, at henvendelser fra personalet og deres organisationer i praksis stiles til et af de to kollegier Folketingets Præsidium eller Udvalget for Forretningsordenen. Da formanden indgår i begge kollegier, er det fundet mest hensigtsmæssigt, at personalet først forelægger en sag direkte for formanden. Formanden vil ifølge almindelig praksis altid forelægge sådanne sager for et af de to kollegier.

Det foreslås generelt, at ændringerne træder i kraft fra folketingsåret 1994-95, men at bestemmelsen vedrørende afskaffelse af tingprotokollen får virkning fra og med folketingsåret 1993-94, idet arbejdet med tingprotokollen for dette folketingsår endnu ikke er påbegyndt.

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (SF):

Til § 1

1) Efter nr. 27 indsættes som nyt nummer: »01. § 26, 3. pkt., affattes således:

Til nr. 48

Den foreslåede ændring er en følge af, at Rigsrevisionen er blevet overført til Folketinget. Ændringen i § 47, stk. 1, 2. pkt., indebærer en præcisering af, at Folketingets budget efter godkendelsen i Udvalget for Forretningsordenen fremsendes direkte til statsministeren. Den foreslåede ændring indebærer ingen realitetsændringer, men tydeliggør, at Folketingets budget ikke er undergivet den budgetprocedure, der er gældende for ministeriernes bidrag til finanslovsforslaget.

»Medlemmerne (bortset fra ministre) benævnes ved navn (fornavn og efternavn eller alene efternavn) uden titel, men kan også benævnes hr. eller fru med tilføjelse af navn uden titel.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Den foreslåede ændring indebærer, at det ikke længere er obligatorisk at benævne medlemmerne hr. og fru under forhandlingerne.

Forslaget indebærer ingen ændring af reglen i § 26, 4. pkt., om benævnelse af ministre.

Til nr. 49

Ændringen er redaktionel.

Henning Rasmussen (S) fmd. Ivar Hansen (V) nfmd. Grove (KF) Lilli Gyldenkilde (SF)
Kirsten Jacobsen (FP) Ole Espersen (S) Løvig Simonsen (S) Ritt Bjerregaard (S)
Frank Jensen (S) Hjortnæs (S) Arne Melchior (CD) Bilgrav-Nielsen (RV)
Lysholm Christensen (KRF) Engell (KF) Torben Rechendorff (KF) Ahlmann-Ohlsen (KF)
Birthe Rønn Hornbech (V) Inge Dahl-Sørensen (V) Mejdahl (V) Aage Brusgaard (FP)
Gade (SF)